

Nr 51.

Av herrar **Lundgren** i Björna och **Molin** i Dombäcksmark,
*om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och
 förslag i fråga om statsbidrag till kostnaderna för
 lantmäteriförrättningar.*

Allmän är klagan bland landets jordbrukande befolkning över de dryga kostnaderna för lantmäteriförrättningar, och det med rätta. Visserligen har ju genom den av Riksdagen år 1909 beviljade löne-regleringen för lantmäteristaten kostnaderna för allmänheten härvidlag reducerats med cirka 33 procent, men detta av den stora allmänheten landet runt med sådan förväntan motsedda förslag har så långt ifrån visat sig motsvara de förhoppningar, som denna allmänhet fäst vid detsamma, att det fast hellre väckt en allmän känsla av besvikenhet och missnöje, och detta är ju föga att förundra sig över, då man tar i betraktande, att för närvarande inemot en miljon kronor årligen utgå av enskilda jordbrukare i form av arvoden till lantmätare. Den senast utkomna statistiken utvisar nämligen, att summan av utbetalda arvoden för förrättningar, varå förordnanden meddelats, utgjort:

år 1908	kronor	1,353,426
» 1909	»	1,225,259
» 1910	»	1,011,227
» 1911	»	898,838
» 1912	»	989,172

Under sistnämnda år uppgingo statsverkets samtliga omkostnader för lantmäteriväsendet i riket till kronor 569,200. Totalkost-

naden belöpte sig alltså till kronor 1,558,372, varav staten bidrog med cirka 36,5 %, allmänheten med inemot 63,5 %.

Det olämpliga och orättvisa uti, att så avsevärda summor utgå av enskilda för av statens tjänstemän utförda förrättningar är uppenbart. Lantmätarnas verksamhet tillgodoser icke blott enskildas intressen, utan också i minst lika hög grad ett statsintresse. Särskilt i den mån som deras verksamhet avser att genom jorduppdeleningen realisera ökade möjligheter för det mindre jordbrukets framkomst i vårt land, måste densamma sägas tjäna ett verkligt livsintresse för staten, för vars tillgodoseende denna i vår tid med alla till buds stående lämpliga medel borde söka medverka. Det kan heller aldrig vara med rättvisa och billighet förenat, att landets jordbrukande befolkning, som i likhet med andra samhällsklasser deltagar i alla andra statens ämbets- och tjänstemäns löner, skall, så snart det gäller en tjänstemannakår, med vilken denna befolkning företrädesvis har att göra, ensam bära de tyngsta bördorna för densammans avlöning. Vi kunna föreställa oss, vilken storm av indignation, som skulle låta höra sig, om till äventyrs tullstatens avlöningsförhållanden vore analoga med lantmäteristatens. De nu dryga, för enskilda alldeles orimliga lantmäterikostnaderna, synas oss också utgöra ett hinder för jorduppdeleningen, egnahemsrörelsen och kolonisationen, om den sistnämnda någon gång kan tänkas få en önskvärd omfattning. Om det nuvarande systemet är avsett att på landsbygdens befolkning verka återhållande, så att förrättningar ej i onödan begäras, synes det oss, att staten härutinnan tillgripit alltför kraftiga medel. Det förefaller, som om andra medel skulle kunna utfinnas för att nå detta syftemål.

Vår mening är nu den att söka få staten att bidraga med det väsentligaste i lantmätarnas arvoden enligt gällande lantmäteritaxa. Rättvisan synes oss kräva, att staten med minst $\frac{2}{3}$ bidrager i såväl lantmätarnas som godemännens arvoden över hela linjen både vad beträffar dessa arvoden i och för sig och resekostnaderna, och torde, därest denna princip sloge igenom, det nu utgående särskilda anslaget till lantmätarnas tjänsteresor kunna indragas.

I detta sammanhang kan också förtjäna att påpeka det lämpliga uti, att i samband med skiftesstadgans nu pågående omarbetning även frågan om ändring i gällande lantmäteritaxa toges under omprövning.

På grund av det anförda hemställes,

att Riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t måtte utreda, i vad mån och under vilka villkor staten bör bidra i kostnaderna för lantmåteriförrättningar, samt för Riksdagen framlägga det förslag, som av utredningen kan föranledas.

Stockholm den 23 januari 1914.

G. F. Lundgren,
Björna.

Emil Molin,
Dombäcksmark.

I motionens syfte instämmer

Sam. Söderberg
i Hobborn.
